

**Årsredovisning
för
Stiftelsen Svenska Diabetesförbundets
Forskningsfond - Diabetesfonden**

802007-6520

Räkenskapsåret
2023

Styrelsen för Stiftelsen Svenska Diabetesförbundets forskningsfond får härmed avge årsredovisning för räkenskapsåret 2023.

Förvaltningsberättelse

Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor, SEK. Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i hela kronor (kr). Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Allmänt om Diabetesfonden

Stiftelsen Svenska Diabetesförbundets Forskningsfond, nedan benämnd Diabetesfonden, stiftades vid Svenska Diabetesförbundets riksstämma 1958. Stiftelsen är en avkastningsstiftelse som också bedriver insamling. Det högsta beslutande organet för stiftelsen utgörs av styrelsen, som har sitt säte i Johanneshov. Stiftelsen har 90-konto och granskas därigenom av Svensk Insamlingskontroll.

Stiftelsen Svenska Diabetesförbundets Forskningsfond Diabetesfonden, stödjer forskning kring alla typer av diabetes för att hitta orsaker till och botemedel mot sjukdomen. Diabetesfonden stödjer också kunskapssatsningar kring diabetes och komplikationer till följd av sjukdomen.

Diabetesfonden har genom en intressegemenskap en nära och naturlig koppling till Svenska Diabetesförbundet vars ändamål är att främja ett friskt liv för dem som lever med och runt sjukdomen diabetes. För medlemmarna i Svenska Diabetesförbundet är stödet till forskning en viktig del av helheten i den verksamhet som bedrivs. Många medlemmar samlar också in gåvor till Diabetesfonden genom egna insamlingar eller genom att vara regelbunden månadsgivare.

Diabetesfondens ändamål

- att främja och stödja den vetenskapliga forskningen rörande diabetes,
- att verka för utbildning av personal inom de olika vårdsektorerna avseende diabetes,
- att främja utarbetandet av nya undersöknings- och behandlingsmetoder avseende diabetes,
- att verka för ökad upplysningsverksamhet rörande problemen kring diabetes.

Under 2023 beviljade Diabetesfonden 23 mkr i anslag till diabetesforskning, vilka utbetalas under 2024. Fonden beviljade under 2022, Svenska Diabetesförbundet anslag på 6,6 mkr till projekt "Ökad diabeteskunskap 2.0". Medel som betalats ut under 2023. Projektet syftar till att bedriva ändamålsenlig verksamhet som ligger i linje med både Diabetesfonden och Diabetesförbundets stadgar.

Främjande av ändamålet

Forskningsanslag

Anslag ges i form av projektanslag med en årligen återkommande ansökningsprocess eller i form av projektsamarbete där stiftelsen är en av flera finansiärer. Projektanslagen ges inom ramen för tre teman; Orsaker, Uppkomst och komplikationer, Konsekvenser och upplevelser samt Utvärderings- och behandlingsforskning.

I ansökningsprocessen för 2022, avseende verksamhetsår 2023, utlystes forskningsanslag på 26 Mkr. Totalt behandlades 74 nya och 30 förnyade ansökningar. Anslag beviljades till 54 forskningsprojekt, varav 24 är nya forskningsprojekt. Av de 24 nya ansökningarna var det 6 anslag som gick till forskning om typ 1 diabetes, 13 anslag som gick till forskning om typ 2 diabetes och 5 anslag som gick till forskning om typ 1 och typ 2 diabetes.

De forskare som får forskningsanslag beviljade av Diabetesfonden redovisar slutrapporter under det första kvartalet efter avslutat anslag. Forskningsprojekten presenteras på Svenska Diabetesförbundets webbplats, www.diabetes.se

Genom att dela ut årliga anslag skapar Diabetesfonden förutsättningar för forskningen att komma närmare att upptäcka orsakerna till diabetes och att minska konsekvenserna av sjukdomen. Genom forskningsanslagen främjas även utarbetandet av nya undersöknings- och behandlingsmetoder som underlättar livet med diabetes.

Anslag till utbildnings- och upplysningsverksamhet

Diabetesfonden anslår medel till kunskapssatsningar kring diabetes och komplikationerna av sjukdomen. Kunskapen om diabetes är avgörande för hur människor med diabetes bemöts och för förståelsen av vikten att skänka pengar till forskning för att drabbade ska kunna leva ett så friskt liv som möjligt, men också för att visionen om en framtid utan sjukdomen ska kunna nås.

Diabetesfonden beslutade år 2020 om ett rekommenderat anslag under 3 år, till projekt Ökad Diabeteskunskap 2.0 för särskilda kunskapsspridnings- och utbildningsinsatser. En delprojektrapport med effekterna av aktiviteterna redovisades för Diabetesfondens styrelse under hösten 2022. Styrelsen beslutade därefter om att bevilja 6,6 Mkr i anslag avseende verksamhetsåret 2023 (år 3).

Insamling - kapitalförvaltning

För att främja ändamålen arbetar Diabetesfonden dels med att öka verksamhetsintäkterna genom insamling av testamenten, dels med att förvalta fondens kapital. Beträffande förvaltningen av kapitalet, se nedan under rubriken Ekonomi.

Den 2 maj 2022 övergick den aktiva insamlingsverksamheten till Svenska Diabetesförbundet. Övergången har därefter skett successivt under år 2022-2023. Diabetesfonden har haft kvar sitt 90-kontot under större delen av perioden innan det avvecklades mot slutet verksamhetsåret 2023.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Fortsatt oro i omvärlden till följd av krigen och den allmänna oron över stigande priser och höga räntor i samhället har sannolikt påverkat benägenheten att skänka gåvor. Något som indirekt påverkat intäkterna till Diabetesfonden både under den successiva övergången av insamling via Svenska Diabetesförbundet, men även omfattningen på de gåvor som fortsatt inkommit direkt till Diabetesfonden. Antalet stora gåvor över 100 000 kr har i stort sett uteblivit under året och fjolåret, något som skiljt sig väsentligt ifrån tidigare år. Även det "svajiga" läget på aktiemarknaden har påverkat förvaltningen av Diabetesfondens kapital, en ökad placering i räntebärande papper har skett. Trots det allmänt oroliga läget så har vi haft en hög utdelning på vårt kapital och tillsammans med insamlade medel har det ändå varit möjligt att dela ut ett antal miljoner kr till ändamålsverksamhet.

Finansiella instrument

Placeringspolicy

Diabetesfondens tillgångar är fördelade på två förvaltare, Swedbank och Handelsbanken. Förvaltningen sker genom diskretionär förvaltning i enlighet med fastställd placeringspolicy, som är publicerad på diabetes.se.

Kapitalplaceringspolicyn ses över varje år.

Förväntad framtida utveckling

Diabetesfonden kommer att tydligt lyfta fram ändamålsfinansierad forsknings- och kunskapsspridningsprojekt, och optimera de kommunikationskanaler som behövs för att nå ut med information och resultat. Diabetesfonden har t ex under verksamhetsåret 2023 lanserat forskningspodden "Diabeteslabbet" i syfte att på ett populärvetenskapligt sätt förmedla kunskap till lyssnare om forskningens framsteg på diabetesområdet. De fem avsnitt som släppts under hösten 2023 har alla handlat om forskningsprojekt som finansierats av Diabetesfondens ändamålsanslag.

Förvaltning

Styrelsen

Diabetesfondens styrelse beslutar om verksamheten och har under 2023 haft sju sammanträden. Under året har styrelsen fått rapporter kring insamling, administration och ekonomi. Utifrån dessa har det funnits möjlighet att utvärdera hur verksamhetsplanen följts och målen uppnåts. För att förbättra arbetet med effektmätning och uppföljning arbetar Diabetesfonden enligt en målstyrningsmodell som bygger på en verksamhetsplan med översiktliga mål för verksamhetsåret. Verksamhetsplanen specificerar aktiviteternas syfte och mål för att vi ska kunna följa upp och utvärdera våra insatser.

Styrelsen har under 2023 bestått av följande ledamöter:

Ordförande - Björn Ehlin, Trollhättan (förbundsordförande Diabetesförbundet)

Vice ordförande - Dan Öwerström, Stockholm (fd hovrättsråd)

Ledamot - Lena Jonsson, Hudiksvall (1:e vice ordförande Diabetesförbundet)

Ledamot - Ove Nilson, Norrköping (2:e vice ordförande Diabetesförbundet)

Ledamot - Kjell-Åke Nilsson, Umeå (ledamot Diabetesförbundet)

Ledamot - Anna Krook, Stockholm (docent, professor vid Karolinska Institutet)

Ledamot - Bo T:son Nyström, Stockholm (senior rådgivare verksamhetsutveckling och marknadsföring)

Ledamot - Peder Thyrvén, Oxelösund (senior rådgivare kapitalförvaltning)

Styrelsemöten under 2023:

Diabetesfondens styrelse har under 2023 haft 7 sammanträden.

Ersättningar till styrelsen utgår enligt följande;

Styrelsens ordförande: 60% av inkomstbasbeloppet per år (för 2023: 44 580 kronor per år). Övriga styrelseledamöter: 40% av inkomstbasbeloppet per år (för 2022: 29 720 kronor per år). Utöver detta utgår dagarvode för tillkommande uppdrag som ej avser styrelsesammanträden eller förberedande arbete inför styrelsemöten.

Revisor

Från och med 2015 är BDO Mälardalen AB vald som revisor med Margaretha Morén som huvudansvarig.

Vetenskapliga rådet

Vårt vetenskapliga råd består av tio av Sveriges ledande diabetesspecialister. De bedömer varje år de ansökningar som kommer in och lämnar en rekommendation till styrelsen som beslutar om anslag. Det vetenskapliga rådet har under 2023 bestått av följande ledamöter:

Stellan Sandler, ordförande, professor Uppsala universitet

Unn-Britt Johansson, vice ordf. klinisk lektor Sophiahemmets högskola/KI/Danderyds sjukhus

Mikael Rydén, professor Karolinska universitetssjukhuset

Olov Rolandsson, professor Umeå universitet

Lena Eliasson, professor Lunds universitet

Åsa Hörnsten, professor Umeå universitet

Sebastian Barg, professor Uppsala universitet

Jan Eriksson, professor Uppsala universitet

Malin Flodström Tullberg, professor Karolinska Institutet

Irén Tiberg, universitetslektor, docent, Lunds universitet

Det vetenskapliga rådet har haft ett ordinarie sammanträde under 2023.

Ersättning till Vetenskapliga rådet utgår enligt följande;

Ordförande och vice ordförande: 35% av inkomstbasbeloppet per år (för 2022: 26 005 kronor per år).

Sekreterare: 25% av inkomstbasbeloppet per år (för 2023: 18 575 kronor per år). Övriga ledamöter: 15% av inkomstbasbeloppet per år (för 2023: 11 145 kronor per år).

Kansli

Under året har kansliet letts av verksamhetschef Petra Willner. Diabetesfondens verksamhet drivs ifrån Svenska Diabetesförbundets förbundskansli. Flera av Diabetesförbundets medarbetare arbetar även del av sin tid med Diabetesfondens verksamhet:

Verksamhetschef 50 %

Ekonomichef, 50 %

Redovisningsekonom 50%

Projektledare kommunikation och marknad 50%

Styrelse-och organisationskoordinator, 50 %

IT ansvarig, 30%

Kontaktppgifter till medarbetare och styrelse finns publicerade på hemsidan.

Hållbarhetsupplysningar

För anställda på Diabetesförbundet och Diabetesfonden finns möjlighet till friskvårdsbidrag 3 000 kr/år. Anställda erbjuds kompetensutveckling om behov finns. På kansliet finns flera sopkärl för källsortering. Lokalen är även handikappanpassad.

Ekonomi

Diabetesfonden delar ut forskningsanslag med hjälp av gåvor, testamenten och avkastning från det egna kapitalet. I enlighet med reglerna för 90-konto ser vi till att minst 75%, över tid, av insamlade medel går till ändamålet och vi strävar efter att hålla nere våra kostnader så mycket som möjligt för att maximera anslagen till forskningen. Dock har vi som alla organisationer utgifter i form av exempelvis lokalhyra, löner och materialkostnad. Under 2023 uppgick intäkter tillgängliga ändamålet till 19,5 mkr (24,1 mkr).

Förändringar i eget kapital

	Ögon- forskning	Balanserat resultat	Summa eget kapital
Belopp vid årets ingång	365 776	221 865 921	222 231 697
Årets resultat:		27 984 837	27 984 837
Under året beviljade anslag		-25 000 000	-25 000 000
Belopp vid årets utgång	365 776	224 850 758	225 216 534

Föreningens resultat och ställning i övrigt framgår av efterföljande resultat- och balansräkning med noter.

Resultaträkning

	Not	2023-01-01 -2023-12-31	2022-01-01 -2022-12-31
Verksamhetens intäkter			
Gåvor	2	19 463 039	24 056 068
		19 463 039	24 056 068
Verksamhetens kostnader			
Ändamålskostnader		-1 709 705	-1 516 840
Insamlingskostnader		-667 940	-772 706
Administrationskostnader		-2 469 307	-2 942 254
		-4 846 952	-5 231 800
Verksamhetsresultat		14 616 087	18 824 268
Resultat från finansiella poster			
Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	3	12 333 458	13 314 987
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		1 035 894	34 377
Räntekostnader och liknande resultatposter		-603	-291
		13 368 749	13 349 073
Resultat efter finansiella poster		27 984 836	32 173 341
Resultat före skatt		27 984 836	32 173 341
Årets resultat		27 984 837	32 173 341

Balansräkning

Not

2023-12-31

2022-12-31

TILLGÅNGAR

Anläggningstillgångar

Finansiella anläggningstillgångar

Andra långfristiga värdepappersinnehav

4

245 298 046

242 885 838

245 298 046

242 885 838

Summa anläggningstillgångar

245 298 046

242 885 838

Omsättningstillgångar

Kortfristiga fordringar

Övriga fordringar

100 517

1 130 556

Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

91 983

6 698

192 500

1 137 254

Kassa och bank

6 148 212

9 259 243

Summa omsättningstillgångar

6 340 712

10 396 497

SUMMA TILLGÅNGAR

251 638 758

253 282 335

Balansräkning

Not

2023-12-31

2022-12-31

EGET KAPITAL OCH SKULDER

Eget kapital

Ändamålsbestämda medel

365 776

365 776

Balanserat kapital

224 850 758

221 865 921

Summa eget kapital

225 216 534

222 231 697

Kortfristiga skulder

Leverantörsskulder

199 400

62 108

Aktuella skatteskulder

17 748

0

Skuld avseende beslutade, ej utbetalda anslag

23 000 000

30 600 000

Övriga skulder

5

3 083 048

237 230

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

6

122 028

151 300

Summa kortfristiga skulder

26 422 224

31 050 638

SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER

251 638 758

253 282 335

Noter

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänna upplysningar

Diabetesfondens redovisnings- och värderingsprinciper överensstämmer med årsredovisningslagen BFAR 2012:1 (K3) och Giva Sveriges styrande riktlinjer för årsredovisning. Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och BFAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3). Redovisningsprinciperna är oförändrade jämfört med föregående år.

Verksamhetsintäkter

Endast det inflöde av ekonomiska fördelar som Diabetesfonden erhållit eller kommer att erhålla för egen räkning redovisas som intäkt. Intäkter värderas, om inget särskilt anger nedan, till verkliga värdet av det som erhållits eller kommer att erhållas.

Gåvor

Gåvor redovisas som huvudregel som intäkt när det erhålls.

Gåvor som Diabetesfonden avser stadgivarande brukar i verksamheten redovisas som anläggningstillgångar.

Gåvor som utgörs av annat än kontanta medel värderas till verkligt värde vid gävtillfället.

I de fall Diabetesfonden lämnat en ersättning för att erhålla gåvan minskas gåvans värde med ersättningen.

Gåvor och bidrag

En transaktion i vilken Diabetesfonden tar emot en tillgång eller tjänst som har ett värde utan att ge tillbaka motsvarande i utbyte, är en gåva eller ett erhållit bidrag. Om tillgången eller tjänsten erhålls därför att Diabetesfonden uppfyllt eller kommer att uppfylla vissa villkor, och om Diabetesfonden har en skyldighet att återbetala till motparten om villkoren inte uppfylls, är det ett erhållit bidrag. Är det inget bidrag är det en gåva.

Verksamhetskostnader

Verksamhetskostnader delas in i följande funktioner; ändamåls-, insamlings- och administrationskostnader.

Ändamålskostnader

Ändamålskostnader är sådana kostnader som kan hänföras till Diabetesfondens uppdrag enligt stadgarna. Kostnader för administration som uppstår som en direkt följd av en aktivitet/projekt inom ändamålet räknas som ändamålskostnader. Exempel på sådana kostnader är central projekthantering och projektstyrning samt administrativ hantering av ansökningsförhandlingar för anslag. Observera att hanteringen av projekt inom ramen för ändamålet ofta inkluderar kostnader för ansökan om bidrag eftersom bidraget ofta är en förutsättning för att projektet ska genomföras. Uppföljning, rapportering och revision av projektet utgör ändamålskostnader.

Till ändamålskostnader räknas även kostnader för opinionsbildande verksamhet, t.ex. tematiska kampanjer i de fall opinionsbildning och upplysande verksamhet ingår i ändamålet. I ändamålskostnader ingår även samkostnader.

Insamlingskostnader

Insamlingskostnader ska återspegla de kostnader som Diabetesfonden haft för att samla in medel (se uppställningen totala insamlade medel i noten gåvor och bidrag).

Med insamlingskostnader menas kostnader för insamlingsarbete som riktar sig mot Diabetesfondens samtliga givare, d.v.s såväl privatpersoner som företag och organisationer. Detta omfattar både befintliga givare och arbetet med att söka nya givare genom kampanjer, utskick och underhåll av givarregister. Insamlingskostnaderna kan således bestå av annonser, informationsmaterial, insamlingsmaterial och personal som arbetar i insamlingsaktiviteter.

Information om verksamheten som skickas till givaren kan vara en insamlingskostnad om inte opinionsbildning och upplysande verksamhet ingår i ärendet.

I insamlingskostnader ingår även samkostnader.

Administrationskostnader

Administrativa kostnader är sådana kostnader som behövs för att administrera Diabetesfonden. Administrationen utgör kvalitetsgaranti för ändamålet och givaren. Exempel på sådana kostnader är styrelsemöten, revision och själva Diabetesfonden och administrativa system.

Om en kostnad varken avser ändamål eller insamling hänförs den till administration.

I administrationskostnader ingår även samkostnader.

Ersättningar till anställda

Löpande ersättning till anställda i form av löner, sociala avgifter och liknande, kostnadsförs i takt med att de anställda utför tjänster. När alla pensionsförpliktelser klassificerats som avgiftsbestämda redovisas en kostnad det år pensionen tjänas in.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar enligt plan och eventuella nedskrivningar.

Anskaffningsvärdet för materiella anläggningstillgångar som förvärvats genom gåva utgörs av tillgångens verkliga värde vid gåvotillfället.

Avskrivningar sker linjärt över den förväntade nyttjandeperioden med hänsyn till väsentligt restvärde.

Följande avskrivningsprocent tillämpas:

Byggnader: 50 år

Finansiella instrument

Finansiella tillgångar och skulder redovisas i enlighet med kapitel 11 (Finansiella instrument värderade utifrån anskaffningsvärdet) i BFNAR 2012:1.

Vid anskaffningstidpunkten värderas finansiella tillgångar till anskaffningsvärdet med tillägg för direkta transaktionsavgifter.

Anskaffningsvärdet för finansiella tillgångar som förvärvats genom gåva utgörs av tillgångens verkliga värde vid gåvotillfället.

Alla tillgångar som innehas för riskspridning anses ingå i en värdepappersportfölj och betraktas därmed som en post vid värdering enligt lägsta värdets princip respektive vid nedskrivningsprövning.

Ändamålsbestämda medel

I posten ändamålsbestämda medel i eget kapital redovisas ännu ej förbrukade gåvor och andra ändamålsbestämda medel. Se även noten till eget kapital.

I posten Ändamålsbestämda medel i eget kapital redovisas ännu inte förbrukade gåvor och andra ändamålsbestämda medel.

Lämnade bidrag

Lämnade bidrag redovisas som en minskning av eget kapital.

Not 2 Gåvor

	2023	2022
Gåvor som redovisas i resultaträkningen		
Allmänheten	19 263 038	22 899 067
Andra organisationer	200 001	1 157 001
	19 463 039	24 056 068

Not 3 Resultat från värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar

	2023	2022
Utdelningar	9 932 225	10 732 846
Räntor	1 035 730	34 377
Realisationsresultat vid försäljningar	2 401 233	2 611 244
	13 369 188	13 378 467

Not 4 Långfristiga värdepappersinnehav

	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	242 885 838	241 455 321
Årets förvärv	31 830 488	32 494 896
Årets försäljningar	-29 418 280	-31 064 379
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	245 298 046	242 885 838
Utgående redovisat värde	245 298 046	242 885 838

Värdepappersinnehav	Bokfört värde	Marknadsvärde
HB stiftelsefond	187 482 376	223 289 317
SWB donation aktiefonder	27 569 024	36 949 624
SWB donation räntefonder	30 221 926	30 348 323
Rysslandsfond 11 968 832 3	19 384	27 772
Depå SHB 896 942 899	5 336	316
Summa	245 298 046	290 615 352

Not 5 Övriga skulder

	2023-12-31	2022-12-31
Sociala avgifter och källskatt	-212 608	-184 959
Övrigt	-2 870 440	-52 271
	-3 083 048	-237 230

Not 6 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2023-12-31	2022-12-31
Övriga poster	-122 028	-151 300
	-122 028	-151 300

Stockholm 2024-03-31



Björn Ehlin
Ordförande



Lena Jonsson



Kjell-Åke Nilsson



Bo T:son Nyström



Dan Öwerström
Vice ordförande



Peder Thyrvin



Ove Nilson



Anna Krook

Min revisionsberättelse har lämnats den dag som framgår av min elektroniska underskrift



Margaretha Morén
Auktoriserad revisor
BDO Mälardalen